

تا پایان سال ۱۳۸۱ تعداد ۲۲۸۵۰ شرکت تعاونی فعال و در دست اجرا با ۶۹۹۲۱ نفر عضو، ۷۹۷۶۴۶ فرست شغلی و ۳۹۷ ۲۴۶۵۵۶۳ میلیون ریال سرمایه ثبتی در بخش‌های تولیدی و تأمین نیاز تولیدکنندگان تشکیل گردیده است.

از این میان از نظر تعداد تعاونی بخش کشاورزی با ۵۴/۲ درصد بیشترین سهم را دارا بوده و پس از آن به ترتیب تعاونیهای صنعتی با ۲۹/۷ درصد، تأمین نیاز تولیدکنندگان با ۸/۵ درصد، معدنی با ۴/۷ درصد و فرش دستباف با ۲/۹ درصد تشکیل می‌دهند.

تعداد تعاونیهای این بخش در حدود ۵۰ درصد کل شرکتهای تعاونی تشکیل شده در کشور می‌باشد. در تعاونیهای موصوف ۶۹۹۲۱ نفر عضویت داشته که بیشترین درصد عضویت، مربوط به تعاونیهای تأمین نیاز تولیدکنندگان با ۳۰۰۷۹۸ نفر عضو و ۴۳ درصد اعضا این بخش هستند و تعاونیهای کشاورزی، فرش دستباف، صنعتی و معدنی نیز به ترتیب ۲۵/۵، ۱۴/۷، ۱۴/۴ و ۲/۴ درصد کل اعضا این بخش را تشکیل می‌دهند.

تعداد فرستهای شغلی ایجاد شده توسط این گروه از تعاونیها ۷۹۷۶۴۶ نفر است که بیشترین درصد فرستهای شغلی ایجاد شده مربوط به بخش تأمین نیاز تولیدکنندگان می‌باشد که با ۲۸۰۴۷۱ فرست شغلی ۳۵/۲ درصد از کل اشتغال ایجاد شده را شامل می‌شود. همچنین تعاونیهای کشاورزی، فرش دستباف، صنعتی و معدنی به ترتیب با ۲۶/۶، ۱۷/۵، ۱۷/۸ و ۲/۹ درصد باقیمانده فرستهای شغلی این بخش را تشکیل می‌دهند.

سرمایه ثبتی در تعاونیهای فوق الذکر در حدود ۲۴۶۵ میلیارد ریال می‌باشد که با احتساب رقم سرمایه گذاری برای ایجاد هر فرست شغلی حجم سرمایه گذاری انجام شده در تعاونیهای مذکور به رقم ۳۰۹۱ میلیارد ریال برآورد می‌گردد.

به طور کلی فلسفه تشکیل این تعاونیها به دلیل اشتغالزا بودن آنها می‌باشد و با توجه به هدف کل آنها که تأمین نیاز اعضا می‌باشد، در تعاونیهای

نگاهی به:

وضعیت تعاونیهای تولیدی و تأمین نیاز تولیدکنندگان

(تا پایان سال ۱۳۸۱)

۱) مقصومه رعیت پناه

شاره:

براساس ماده ۲۶ قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و تبصره ذیل آن تعاونیهای تولیدی شامل تعاونیهایی است که در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت و معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می‌نمایند و در کلیه اولویتها و حمایتها مربوط به تعاونیها حق تقدم دارند.

در گزارش ذیل خلاصه وضعیت تعاونیهای تولیدی در ۵ گروه صنعتی، معدنی، کشاورزی، فرش دستباف و تأمین نیاز تولیدکنندگان آورده شده و زیربخش‌های هریک با جمال و اختصار ذکر گردیده است:

آمار تعاوینهای تولیدی فعال و در دست اجرا تا پایان سال ۱۳۸۱

ردیف	گروه	نوعی	تعداد	درصد از کل تعاملات	اعضا	تعداد افراد اعما	درصد از کل شاغلین	مقدار سرمایه (میلیون ریال)	درصد از کل سرمایه	شاغلین		سرمهایه ثبتی
										درصد از کل شاغلین	تعداد (نفر)	
۱	تعاونیهای صنعتی	تعاونی	۷۰۹۰	٪۲۹/۷	۱۰۰۸۶۸	٪۱۴/۴	۱۳۹۸۱۰	۱۷/۵	۱۰۶۴۴۰-۹۰۱۴۶	۴۳/۲	۱۰۶۴۴۰-۹۰۱۴۶	
۲	تعاونیهای کشاورزی	تعاونی	۱۲۹۴۳	٪۰۴/۲	۱۷۸۲۶۶	٪۲۰/۵	۲۱۲۳۶۷	۲۶/۶	۶۷۶۴۹۹۰-۰۶۶	۲۷/۴	۶۷۶۴۹۹۰-۰۶۶	
۳	تعاونیهای معدنی	تعاونی	۱۱۰۷	٪۴/۷	۱۴۸۳۸	٪۲۰/۴	۲۳۳۶۶۴	٪۲/۹	۸۰۵۶۶۰-۰۸۲	۳/۲	۸۰۵۶۶۰-۰۸۲	
۴	تعاونیهای تأمین ساز تولیدکنندگان	تعاونی	۲۰۱۴	٪۸/۵	۳۰۰۷۹۸	٪۲۴/۳	۲۸۰۴۷۱	٪۳۵/۲	۵۱۶۷۰۲-۷۶۳	۲۱	۵۱۶۷۰۲-۷۶۳	
۵	تعاونیهای هرمندی-دستیاف	تعاونی	۶۹۶	٪۲/۹	۱۰۲۴۴۰	٪۱۴/۷	۱۴۱۶۳۴	٪۱۷/۸	۱۲۴۴۸۶۰-۳۴۰	۵/۲	۱۲۴۴۸۶۰-۳۴۰	
	جمع		۲۳۸۵۰		۶۹۹۲۱۰		۷۹۷۶۴۶	۱۰۰	۲۴۶۰۵۶۲-۳۹۷	۱۰۰		

فرصت شغلی) فعالیت دارد.

همچنین بیشترین درصد ترکتهای این بخش را تعاوینهای نساجی، چرم و ۲۱/۴ یوشاک با ۱۵۱۸ مورد و سهم درصد از کل تعداد و نیز از نظر تعداد اعضاء و شاغلین به ترتیب با ۲۵/۲ و ۲۴/۷ درصد بالاترین درصد را به خود اختصاص داده‌اند.

به طور متوسط تعداد فرصتهای شغلی ایجاد شده در این بخش ۲۳ نفر به ازای هر شرکت تعاملی می‌باشد.

تعاونیهای کشاورزی

در این بخش ۱۲۹۴۳ شرکت تعاملی فعالیت می‌کنند که در ۱۷ گروه ایجادی، ساغداری، جنگلداری، مرتعداری، دامداری، دامپروری، پرورش مرغ گوشتی، پرورش مرغ تخمگذار، پرورش طیور، پرورش مرغ مادر و اجداد، جوجه‌کشی، پرورش و تکثیر ماهی، تکثیر و پرورش میگو، پرورش کرم ابرویشم، صیادی و شیلات، زنبورداری و پرورش گل و گیاه زیستی قرار دارند.

علاوه بر آن، بیشترین زمینه فعالیت تعاوینهای مذکور مربوط به گروه‌های دامداری و زراعت می‌باشد. همچنین بالغ بر ۹۵ درصد فعالیت و تولیدات گرایش صیادی و شیلات در قالب تعاوینها صورت می‌گیرد و در گرایش پرورش و تکثیر ماهی در نوع گرم آبی ظرفیت اسمی واحدهای تعاملی ۴۵۰۰۰ تن با ۷۰۳۵ هکتار سطح زیر کشت می‌باشد.

در سال ۸۰ در بخش تکثیر بچه ماهی نیز شرکتهای تعاملی با دارا بودن حدود ۲۵ هکتار سطح زیر کشت، موفق به تولید ۱۰۰ میلیون قطعه بچه ماهی گردیده‌اند.

صندوقهای اختصاصی بخش تعامل عن حال استفاده از سود سرمایه گذاری است. افزون بر این، اهداف تعاوینهای یاد شده می‌توان به ارتقا کیفیت، دستیابی به تولید، مشارکت در تولید ناخالص داخلی، صادرات و سرانجام مشارکت اعضا در مدیریت بنگاههای اقتصادی اشاره کرد.

مشکلات تعاوینهای تولیدی
به طور کلی عمدۀ ترین مشکل این گروه از تعاوینها شامل موارد ذیل است:

۱. عدم تفکیک اطلاعات بخش تعامل در نظام اطلاعات کشور اعم از تولید، توزیع و صادرات
۲. کمبود نقدینگی
۳. موانع و مشکلات مربوط به حضور در بازارهای صادرات
۴. عدم دسترسی به تسهیلات ارزان قیمت مناسب با نرخ بهره بین‌المللی (Libor) و در نتیجه عدم امکان رقابت با رقبای خارجی
۵. موجود نبودن صندوقهای حمایت مالی اختصاصی
۶. پرداخت عوارض، مالیات و... به صورتهای مختلف و غیرشفاف بودن هزینه‌های مرتبط
۷. عدم انسجام بخش تعامل و چندگانگی در حوزه تصمیم‌گیری مرتبط با آنها.

تعاونیهای صنعتی

تعاونیهای صنعتی به طور عمده در گروه صنایع کوچک و متوسط قرار دارند. در این بخش ۷۰۹۰ تعاملی صنعتی با مجموع ۱۰۰۸۶۸ نفر عضو، ۱۳۹۸۱۰ فرست شغلی و نیز ۱۰۶۴۰۹/۱۴۶ میلیون ریال سرمایه ثبتی تا پایان سال ۸۱ در بخش صنعت فعال و یا در دست اجرا بوده‌اند.

افزون بر این، تعاوینهای صنعتی در تمامی گروه‌های صنعتی شامل صنایع فلزی (۸۶۰ تعاملی با ۱۶۴۲۵ فرست شغلی)، کانیهای غیرفلزی (۱۱۰۵ تعاملی با ۱۹۷۱ فرست شغلی)، شیمیایی و سلولزی (۱۳۴۵۰ تعاملی با ۲۱۶۶۵ فرست شغلی)، برق و الکترونیک (۲۰۲۱ فرست شغلی) با ۳۶۷۷ تعاملی با ۳۰۵۴ فرست شغلی) و بهداشتی و ۱۳۴۱ تعاملی با ۲۰۵۴ فرست شغلی)، نساجی، چرم و پوشاک (۱۵۱۸۰ تعاملی با ۲۴۵۰۴ فرست شغلی)، ماشین‌سازی و ریخته گری (۲۵۴۱۰ تعاملی با ۴۳۷۰ فرست شغلی) و صنایع دستی (۳۶۷۷ تعاملی با ۹۱۸۷ فرست شغلی) با

پیشنهادات و انتظارات تعاوینهای تولیدی

۱. اقدام شایسته جهت تفکیک آمار بخش‌های مختلف اقتصادی (دولتی - تعاملی - خصوصی)
۲. کمک به ایجاد مؤسسات بانکی و

آمار تعاونیهای صنعتی فعال و در دست اجرا تا پایان سال ۱۳۸۱

ردیف	گرایش	تعداد تعاضی	درصد از کل تعاضی	اعضا		درصد از کل شاغلین	تعداد شاغلین	سرمایه ثبتی (میلیون ریال)
				تعداد تعاضی	درصد از کل تعاضی			
۱	کانیهای غیرفلزی	۱۱۰۵	۱۵/۶	۱۲۵۷۶	۱۲/۵	۱۹۷۱۰	۱۴/۱	۱۳۳۵۴۶/۰۳۷
۲	فلزی	۸۶۰	۱۲/۲	۱۴۹۷۹	۱۴/۸	۱۶۴۲۵	۱۱/۷	۹۲۷۹۳/۰۹۳
۳	برق و الکترونیک	۲۰۲	۲/۸	۲۲۹۰	۲/۳	۳۰۵۴	۲/۲	۲۲۷۲۳/۷۳۸
۴	شمیابی و سلولزی	۱۳۴۵	۱۸/۹	۱۵۰۴۶	۱۴/۹	۲۱۶۶۵	۱۵/۵	۱۴۵۸۲۶/۱۸۴
۵	غذایی، دارویی و بهداشتی	۱۴۴۵	۲۰/۴	۲۰۷۴۰	۲۰/۶	۳۰۸۵۹	۲۲/۱	۲۱۰۴۶۸/۶۲۰
۶	نساجی، چرم و پوشاک	۱۵۱۸	۲۱/۴	۲۵۴۲۹	۲۵/۲	۲۴۵۴۰	۲۴/۷	۱۳۲۶۴۴/۰۹۱
۷	ماشین‌سازی و ریخته گری	۲۵۴	۳/۶	۲۸۶۸	۲/۸	۴۳۷۰	۳/۱	۳۱۷۰۷۱/۴۰۶
۸	صنایع دستی	۳۶۱	۵/۱	۶۹۴۰	۶/۹	۹۱۸۷	۶/۶	۹۳۲۵/۷۷۹
	جمع	۷۰۹۰	۱۰۰	۱۰۰۸۶۸	۱۰۰	۱۳۹۸۱۰	۱۰۰	۱۰۶۴۴۰۹/۱۴۶

نقل اشاره نمود.

تعاونیهای معدنی

به طور کلی تا پایان سال ۸۱ جمیعاً ۱۱۰ شرکت تعاونی معدنی با ۱۶۸۳۸ نفر عضو و ایجاد ۲۳۳۶۴ فرست شغلی فعالیت داشته‌اند که جهت عملیات اجرایی آنها جمیعاً ۸۴۸ مجوز بهره‌برداری صادر شده است. به علاوه طی سال ۸۱ در حدود ۱۵ میلیون تن انواع مواد معدنی که حدود ۱۵ درصد عملکرد کل معادن کشور را تشکیل می‌دهد، توسط این گروه از تعاونیهای استخراج شده است که در این میان، حدود ۶۵ درصد فعالیتها، استخراج از معادن سنگهای ساختمانی است که شرکتهای تعاونی معدنی در این زمینه ۱۲/۶ میلیون تن معادل ۱۷/۵ درصد کل استخراج انجام شده این بخش در سطح کشور را به انجام رسانده‌اند.

شرکتهای تعاونی معدنی که در معادن کانیهای غیرفلزی فعالیت می‌نمایند حدود ۱۷ درصد کل استخراج کشور در این بخش را انجام داده‌اند ولی در معادن کانیهای فلزی سهم شرکتهای تعاونی کمتر از ۱ درصد می‌باشد (به دلیل اینکه عدم معادن فلزی کشور بر حسب قانون اساسی و سیاستهای دولت در اختیار بخش دولتی است).

آمار وضعیت تعاونیهای معدنی فعال و در دست اجرا تا پایان سال ۱۳۸۱

گرایش	معدن	مناسب و امکانات نگهداری و حمل و	تصادرات، عدم وجود صنایع تبدیلی	بازارهای داخلی و موانع موجود در سر راه	افزایش هزینه دستمزد نیروی انسانی، عدم اجرای صحیح طرح بیمه محصولات کشاورزی، نوسانات قیمت محصول در بازارهای داخلی و موانع موجود در سر راه صادرات، عدم وجود صنایع تبدیلی	هزار هکتار عرصه جنگلی را تحت پوشش دارند که فربی به ۱۰ درصد عرصه‌های واگذار شده به بهره‌برداران غیردولتی را شامل می‌گردد.	هزار هکتار عرصه جنگلداری حدود ۶۹۷ پوشش دارند که فربی به ۱۰ درصد عرصه‌های واگذار شده به بهره‌برداران غیردولتی را شامل می‌گردد.	هزار هکتار عرصه جنگلداری حدود ۶۱۶ دارند که فربی به ۲۱ هکتار فضای باز را جهت فعالیت در اختیار دارند.	
سرمایه ثبتی (میلیون ریال)	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین	تعاضی شاغلین

کلنی‌های زنبور عسل کل کشور تولید می‌گویی می‌نمایند.

در بخش کشاورزی ۶ اتحادیه سراسری شامل اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی تولیدکنندگان پسته ایران، اتحادیه چایکاران کشور، اتحادیه سراسری پرورش ماهیان سرد آبی، اتحادیه سراسری پرورش ماهیان گرم آبی، اتحادیه تکثیر و پرورش می‌گو، ماهی و سایر آبزیان ایران، اتحادیه سراسری تعاونیهای صیادی تشکیل و فعالیت دارند که ضمن تأمین نیاز تعاونیهای عصقو، بخشی از وظایف تحت تصدی دولت را انجام داده و یا قابلیت انجام آن را دارند که در صورت همراهی واحدهای دولتی ذیربسط، کمک بزرگی به کاهش تصدی گری دولت خواهد بود.

مشخصه بارز تعاونیهای کشاورزی، اشتغالزایی بالا، عدم وابستگی ارزی، کمک به خودکفایی و جلوگیری از فقر غذایی، سرمایه‌گذاری سرانه اندک و مماثلت از مهاجرت روستاییان به شهرها و گستردگی عرصه فعالیت آنها می‌باشد.

از موانع توسعه این بخش نیز باید به عدم دسترسی به موقع به نهادهای کشاورزی و افزایش بی‌رویه قیمت آنها، افزایش هزینه دستمزد نیروی انسانی، عدم اجرای صحیح طرح بیمه محصولات کشاورزی، نوسانات قیمت محصول در بازارهای داخلی و موانع موجود در سر راه صادرات، عدم وجود صنایع تبدیلی مناسب و امکانات نگهداری و حمل و

در عین حال، بالغ بر ۶۰ درصد می‌گویی پرورش کشور توسط تعاونیهای پرورشی و تکثیر می‌گو تولید گردیده است.

همچنین ۷ واحد تعاونی تکثیر لارو می‌گو در چهار استان جنوبی کشور با عضویت ۹۱ نفر و با استعمال ۶۹ نفر مشغول فعالیت بوده و بالغ بر ۱۰۰ میلیون قطعه لارو می‌گو تولید گرده‌اند.

در گرایش دامپروری حدود ۲۵ درصد از گوشت گوساله و ۶/۵ درصد از گوشت گوسفتند کشور توسط تعاونیها تولید می‌گردد و در گرایش دامداری حدود ۴ درصد کل شیر تولیدی کشور توسط تعاونیها تولید می‌گردد.

در حال حاضر بیش از ۷۰٪ از تولید پسته کشور از طریق تعاونیهای پسته تولید، فرآوری و صادر می‌گردد.

تعاونیهای جنگلداری حدود ۶۹۷ هزار هکتار عرصه جنگلی را تحت پوشش دارند که فربی به ۱۰ درصد عرصه‌های واگذار شده به بهره‌برداران غیردولتی را شامل می‌گردد.

همچنین تعاونیهای پرورش گل در حدود ۶۱۶ هکتار عرصه جنگلداری حدود ۲۱ هکتار فضای باز را جهت فعالیت در اختیار دارند.

تعاونیهای پرورش مرغ گوشتی حدود ۱۵ درصد از گوشت مرغ کشور را تولید نموده و تعاونیهای مرغ تخم‌گذار حدود ۷ درصد از تولید تخم مرغ کشور را در اختیار دارند.

تعاونیهای تولید عسل ۶/۵ درصد از گرایش را با استفاده از ۴/۵ درصد

آمار وضعیت تعاوینهای کشاورزی فعال و در دست اجرا تا پایان سال ۱۳۸۱

ردیف	گرایش	تعداد تعاونی	درصد از کل تعاونی	اعضا		تعداد شاغلین	سرمایه ثابتی (میلیون ریال)
				درصد از کل اعضا	تعداد (نفر)		
۱	صیادی و شیلات	۶۴۲	۳/۶	۱۵۴۱۲	۸۶	۲۳۶۵۰	۱۱۱
۲	پرورش و تکثیر ماهی	۵۰۸	۳/۹	۶۴۲۲	۳۶	۷۳۲۲	۳/۴
۳	پرورش و تکثیر میگو	۳۹۱	۳	۴۵۴۱	۲۱۵	۵۸۷۲	۲/۸
۴	دامپروری	۲۱۰۳	۱۶/۶	۲۲۴۳۲	۱۲/۶	۲۷۴۴۵	۱۲/۹
۵	دامداری	۲۷۷۹	۲۱/۵	۲۲۹۱۰	۱۲/۹	۱۵۸۳۹	۷/۵
۶	باغداری	۶۰۷	۵/۱	۱۴۸۲۲	۸/۳	۱۹۰۳	۸/۹
۷	زراعت	۲۲۹۹	۱۷/۸	۴۰۴۴۰	۲۲/۸	۴۴۶۰۰	۲۱
۸	حسکلداری	۳۴۹	۲/۷	۹۱۶۵	۵/۲	۱۰۱۴۴	۴/۸
۹	مرتعداری	۲۲۹	۲/۵	۱۴۲۰۰	۷/۹	۱۶۸۹۲	۷/۹
۱۰	پرورش گل و گیاه	۶۴۷	۵	۵۰۲۹	۲/۱	۶۴۱۷	۳
۱۱	مرغ گوشتی	۱۵۱۴	۱۱/۷	۱۳۳۴۷	۷/۵	۲۲۶۷۱	۱۰/۷
۱۲	مرغ تخمگذار	۲۷۱	۴/۱	۲۷۴۶	۱/۵	۴۶۵۰	۲/۳
۱۳	جوچه کشی	۳۶	۰/۳	۳۳۴	۰/۳	۵۹۹	۰/۳
۱۴	مرغ مادر و اجداد	۳۰	۰/۲	۱۱۴۴	۰/۶	۱۵۰۴	۰/۷
۱۵	برورش طیور	۴۶	۰/۴	۴۲۶	۰/۲	۴۱۸	۰/۲
۱۶	زنبوداری	۴۳۸	۲/۳	۳۷۸۴	۲/۲	۴۸۴۲	۲/۳
۱۷	پرورش گرم اپریشم	۳۴	۰/۳	۴۰۱	۰/۲	۳۹۴	۰/۲
جمع		۱۲۹۴۳	۱۰۰	۱۷۸۲۶۶	۱۰۰	۲۱۲۲۶۷	۱۰۰

فرصت شغلی فعالیت می‌نمایند.

فرش دستیاف به عنوان دومین منبع درآمد ارزی کشور محسوب می‌گردد. بدین جهت وزارت تعاون با توجه به جایگاه آن در اقتصاد کشور، به منظور ایجاد اشتغال بیشتر، رفع محرومیت و کمک به تأمین عدالت اجتماعی تمهیداتی را در زمینه تشکیل شرکتهای تعاوینی فرش دستیاف به عمل آورده است. در این زمینه علاوه بر ۱۴ اتحادیه تعاوینی فرش دستیاف استانی، اتحادیه سراسری شرکتهای تعاوینی تولیدکنندگان فرش دستیاف ایران به منظور ایجاد هماهنگی در بازار ایرانی، برگزاری نمایشگاههای داخلی، حضور در نمایشگاههای خارجی و کمک به امر صادرات فرش تأسیس شده است.

آمار وضعیت تعاوینهای فرش دستیاف تا پایان سال ۱۳۸۱

سرمایه ثابتی (میلیون ریال)	تعداد شاغلین	تعداد اعضا	تعداد تعاونی	کرایش
۱۲۴۲۸۶.۳۴۰	۱۴۱۶۲۲	۱۰۴۴۰	۶۹۶	فروش دستیاف
				کرایش

فروش مطرح می‌باشد.

عملکرد این گروه از تعاوینها علاوه بر اثرات مثبت در تغییر قیمتها، حمایت از تولیدکنندگان به عنوان افاده ای اقتصادی شاخص در بازار نقش مؤثری دارد. از جمله فعالیت شرکتهای تعاوینی مزبور تأمین نهادهای تولید، ایجاد واحدهای صنعتی بزرگ جهت تأمین اقلام مورد نیاز اعضا، توسعه صادرات و کاهش تقدیمی دولت می‌باشد.

آمار وضعیت تعاوینهای تأمین نیاز تولیدکنندگان تا پایان سال ۱۳۸۱

کرایش	تعداد تعاونی	تعداد اعضا	تعداد شاغلین	سرمایه ثابتی (میلیون ریال)
۱۴۱۶۲۲	۲۰۱۴	۳۰۰.۷۹۸	۴۸۰.۴۷۱	۵۱۹۷.۰۰۷۰۳

تعاونیهای فرش دستیاف

فعالیت این تعاوینها عمدها در دو گرایش تولیدکنندگان فرش دستیاف و تأمین نیاز تولیدکنندگان فرش دستیاف صورت می‌گیرد.

در این بخش تعداد ۶۹۶ شرکت تعاوینی با ۱۰۴۴۰ نفر عضو و ۱۴۱۶۲۲

در بخش کشاورزی ۶ اتحادیه سراسری شامل اتحادیه سراسری شرکتهای تعاوینی تولیدکنندگان پسته ایران، اتحادیه چایکاران کشور، اتحادیه سراسری پسته ایران، اتحادیه سراسری پرورش ماهیان سرد ابی، اتحادیه سراسری پرورش ماهیان گرم آبی، اتحادیه تکثیر و پرورش میگو، ماهی و سایر آبزیان ایران، اتحادیه سراسری تعاوینهای صیادی تشکیل و فعالیت دارند که ضمن تأمین نیاز تعاوینهای عضو، بخشی از وظایف تحت تصدی دولت را انجام می‌دهند.

تعاونیهای تأمین نیاز تولیدکنندگان

این نوع از شرکتهای تعاوینی همواره به عنوان اهرمی مفید و کارساز در شبکه توزیع مواد اولیه، اطلاع رسانی، حمایت‌های مالی - حقوقی، فنی و مهندسی، بازاریابی و